

witalny osób starszych, Polska zajmuje ostatnie miejsce w gronie 28 państw Unii¹⁹. Łącząc te dane z przedstawionymi wcześniej trendami demograficznymi, trzeba więc wskazać za konieczne zarówno zwiększenie potencjału pomocowego sektora wolontariatu i organizacji pozarządowych (gdyż osoby starsze w Polsce są mniej samodzielne i mniej aktywne niż w innych krajach, a więc potrzebują więcej wsparcia) oraz aktywizowanie samych seniorów do zaangażowania społecznego (aktywizowanie osób starszych i utrzymywanie ich w stanie aktywności zwiększa ich życiową satysfakcję, poczucie własnej wartości i sensu życia).

W odniesieniu do grupy niżu demograficznego, czyli pokolenia najmłodszego (15-24 lata), nawet zatrzymanie spadku procentowego udziału zmniejszającej się wśród młodzieży aktywności wolontariackiej nie zatrzyma gwałtownego spadku liczby młodych wolontariuszy. W planowaniu strategii pozyskania młodzieży dla wolontariatu trzeba pamiętać, że bycie wolontariuszem organizacji pozarządowej często kojarzone jest przez młodych tylko ze zdobywaniem zawodowego doświadczenia, kiedy trudno znaleźć pierwszą pracę. Z informacji zgłaszanych przez organizacje pozarządowe Pełnomocnikowi Rządu do Spraw Społeczeństwa Obywatelskiego wynika, że często nie posiadają one zasobów potrzebnych do tworzenia miejsc pracy dla wolontariuszy, a także wspierania długofalowych działań wolontariackich. Wspomniane braki szkoleniowe i w zasobach, w opinii organizacji, przyczyniają do tego, że młodzież woli zazwyczaj angażować się w wolontariat akcyjny, a wiele osób pragnących działać na rzecz innych zaprzestaje działań bądź w ogóle się nie angażuje.

Kolejnym elementem badań, który obrazuje niskie zaangażowanie w wolontariat jest wskaźnik liczby przepracowanych w ten sposób godzin. W świetle badania z 2011 roku było to średnio 12 godzin w ciągu czterech tygodni na osobę (przy najczęściej wskazywanym czasie pracy 2-4 godzin), a w roku 2016 było to już tylko średnio 8 godzin na wolontariusza. Należy zauważyć, że szacowanie wartości ekonomicznej pracy wolontariackiej obarczone jest marginesem błędny (na przykład poprzez nieuwzględnienie społecznego wymiaru wpływu wolontariatu, chociażby na polepszenie jakości życia wolontariuszy i zmniejszone w ten sposób obciążenie usług w ramach państwowej służby zdrowia), a także ze względu na dobrowolnie nieodpłatną naturę pracy wolontariackiej. Dane GUS przedstawiają wartość na rok 2010 roku jako ok. 3,3 mld złotych przy 160 tysięcy wolontariuszy²⁰, zaś za rok 2015 wyniosła ona ok. 5,2 mld złotych i oznacza w tym

---

¹⁹ https://ec.europa.eu/eip/ageing/library/policy-brief-introducing-active-ageing-index_en

²⁰ Źródło: GUS, *Wolontariat w organizacjach i inne formy pracy niezarobkowej poza gospodarstwem domowym – 2011*, s. 81.